TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Sắp xếp thôn, tổ dân phố: Tinh gọn, đảm bảo đồng thuận, tạo động lực phát triển

06:32 15/06/2026

Phát huy kinh nghiệm từ sắp xếp đơn vị hành chính cấp xã, các địa phương trên địa bàn tỉnh Bắc Ninh đã chủ động nghiên cứu, đánh giá thực tiễn để xây dựng phương án sắp xếp thôn, tổ dân phố. Nhờ coi trọng các yếu tố về lịch sử, văn hóa, đặc điểm dân cư và đẩy mạnh tuyên truyền, quá trình sắp xếp diễn ra đúng tiến độ, tạo động lực phát triển mới.

Coi trọng các yếu tố tương đồng

Phường Quế Võ có 24 tổ dân phố với 14.226 hộ gia đình. Để bảo đảm tiêu chí đối với tổ dân phố khu vực đồng bằng sông Hồng, UBND phường sớm xây dựng Đề án sắp xếp, tổ chức lại các tổ dân phố. Theo phương án được xây dựng, sau sắp xếp phường còn 13 tổ dân phố, giảm 11 tổ so với trước đây; trong đó có 10 tổ bảo đảm quy mô số hộ gia đình và 3 tổ chưa bảo đảm.

Cán bộ, chuyên viên Phòng Văn hóa - Xã hội phường Quế Võ lên kế hoạch tuyên truyền về sắp xếp tổ dân phố.

"Quá trình xây dựng đề án, phường không chỉ căn cứ vào các tiêu chí về quy mô dân số, số hộ gia đình hay vị trí địa lý liền kề mà còn xem xét toàn diện các yếu tố về lịch sử hình thành, truyền thống văn hóa, phong tục tập quán và mối liên kết cộng đồng giữa các khu dân cư", ông Nguyễn Ngọc Anh, Chủ tịch UBND phường Quế Võ chia sẻ.

Cùng với việc bảo đảm các tiêu chí theo quy định của Trung ương, tỉnh yêu cầu các địa phương nghiên cứu kỹ đặc điểm dân cư, yếu tố lịch sử, văn hóa, phong tục tập quán, điều kiện địa lý và khả năng kết nối cộng đồng để xây dựng phương án phù hợp.

Tại xã Hợp Thịnh, qua rà soát 40 thôn hiện có, địa phương giữ nguyên 6 thôn; đồng thời xây dựng phương án sắp xếp 34 thôn còn lại thành 16 thôn mới, bảo đảm các yếu tố liền kề, có mối liên hệ chặt chẽ về lịch sử, đời sống văn hóa và sinh hoạt cộng đồng. Đặc biệt, nhằm tạo sự thống nhất, hạn chế việc điều chỉnh giấy tờ, hồ sơ liên quan của người dân, xã chủ trương lấy tên của thôn có quy mô dân số lớn nhất trong nhóm các thôn sáp nhập để đặt tên thôn mới.

Tại xã Biển Động, nơi có đông đồng bào dân tộc thiểu số sinh sống, quá trình xây dựng phương án sắp xếp được thực hiện thận trọng hơn bởi mỗi khu dân cư đều mang những nét đặc trưng riêng về văn hóa, phong tục và tập quán sinh hoạt.

Đồng chí Cao Văn Hoàn, Bí thư Đảng ủy, Trưởng Ban Chỉ đạo sắp xếp thôn xã Biển Động cho biết: “Chúng tôi không thực hiện sắp xếp theo hướng cơ học mà ưu tiên xem xét mức độ tương đồng về văn hóa, dân tộc, tín ngưỡng và các mối quan hệ cộng đồng đã được hình thành từ nhiều năm. Những thôn có sự gắn kết chặt chẽ trong đời sống sản xuất, sinh hoạt và các hoạt động văn hóa cộng đồng được nghiên cứu đưa vào cùng một phương án sắp xếp nhằm bảo đảm sự ổn định lâu dài”.

Bảo đảm đồng bộ, hiệu quả

Toàn tỉnh hiện có 2.858 thôn, tổ dân phố; trong đó có 859 đơn vị bảo đảm tiêu chuẩn theo quy định, còn lại chưa bảo đảm tiêu chuẩn. Theo phương án được UBND tỉnh thông qua, tỉnh giữ nguyên 464 thôn, tổ dân phố; trong đó có 428 đơn vị bảo đảm tiêu chuẩn về quy mô số hộ gia đình và 36 đơn vị chưa bảo đảm tiêu chuẩn nhưng chưa sắp xếp do đặc thù về vị trí địa lý, dân tộc, tôn giáo, văn hóa, phong tục, tập quán, tín ngưỡng.

Một góc làng tranh Đông Hồ, phường Thuận Thành.

Đối với các đơn vị còn lại, tỉnh dự kiến thực hiện sắp xếp 2.394 thôn, tổ dân phố để thành lập mới 925 thôn, tổ dân phố, giảm 1.469 đơn vị, tương ứng tỷ lệ giảm 51,39%. Sau sắp xếp, toàn tỉnh còn 1.389 thôn, tổ dân phố; trong đó có 1.338 đơn vị bảo đảm tiêu chuẩn về quy mô số hộ gia đình và 51 đơn vị chưa bảo đảm tiêu chuẩn.

Ông Nguyễn Văn Phương, Phó Giám đốc Sở Nội vụ cho biết: “Sắp xếp thôn, tổ dân phố lần này được tỉnh triển khai trên cơ sở kế thừa những kinh nghiệm thực tiễn từ quá trình sắp xếp đơn vị hành chính cấp xã, đồng thời bám sát các quy định của Trung ương và thực tế từng địa phương. Các thôn, tổ dân phố mới được hình thành không chỉ bảo đảm tiêu chuẩn về quy mô dân số, số hộ gia đình mà còn tương đồng về lịch sử, văn hóa, truyền thống và sự gắn kết cộng đồng".

Ngay sau khi phương án tổng thể về sắp xếp, tổ chức lại thôn, tổ dân phố được thông qua, các địa phương đã chủ động xây dựng phương án triển khai phù hợp với điều kiện thực tế; đồng thời đẩy mạnh công tác tuyên truyền qua đó tạo sự đồng thuận. Tại phường Quế Võ, UBND phường giao Phòng Văn hóa - Xã hội phối hợp với các tổ chức đoàn thể tăng cường tuyên truyền bằng nhiều hình thức; kịp thời nắm bắt tâm tư, nguyện vọng của người dân, giải đáp những vấn đề còn băn khoăn liên quan đến việc sắp xếp tổ dân phố. Cùng với đó, địa phương chủ động rà soát các điều kiện về cơ sở vật chất, thiết chế văn hóa và tổ chức bộ máy để bảo đảm các đơn vị sau sắp xếp nhanh chóng ổn định hoạt động.

Tại xã Vân Sơn, đồng chí Nguyễn Văn Hồng, Bí thư Đảng ủy, Trưởng Ban Chỉ đạo xã cho biết: “Sắp xếp thôn không chỉ là việc tổ chức lại đơn vị dân cư mà

còn liên quan trực tiếp đến công tác quản lý, điều hành hoạt động của bộ máy chính quyền ở cơ sở và đời sống của người dân. Do đó, cùng với làm tốt công tác tuyên truyền, tạo sự đồng thuận ngay từ đầu, chúng tôi chủ động xây dựng phương án bố trí, sắp xếp đội ngũ cán bộ phù hợp, bảo đảm các đơn vị sau sáp nhập hoạt động ổn định, hiệu quả, mở ra cơ hội phát triển mới cho địa phương".

Bá Đoàn